

Recenzja książki *Informatyka ekonomiczna*

Mirosława Lasek

Praca pt. *Informatyka ekonomiczna* została wydana jako podręcznik akademicki przez Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne w 2010 r. Z pewnością jest pierwszym w pełni nowoczesnym i kompletnym podręcznikiem z informatyki ekonomicznej, jaki ukazał się dotychczas na polskim rynku wydawniczym. Brak takiego podręcznika był dotkliwą luką nie tylko dla prowadzących na uczelniach zajęcia z tego przedmiotu, ale także dla osób zajmujących się pracami badawczymi z tej dziedziny wiedzy, o coraz istotniejszym znaczeniu dla właściwego powiązania procesów biznesowych z wykorzystywaniem technologii informatycznych. Praca stanowi nie tylko cenną pozycję dla dydaktyki, pomoc w działalności badawczej, ale także może być użyteczna dla praktyków korzystających z dorobku informatyki ekonomicznej: właściwych zastosowań technologii informatycznych w biznesie i szerszej pojętej działalności gospodarczej.

Praca stanowi wyczerpujący przegląd zagadnień z zakresu informatyki ekonomicznej. Przedstawiono w niej podstawy teoretyczne tej dziedziny wiedzy (część I podręcznika), technologie teleinformatyczne (część II), zagadnienia i problemy oprogramowania komputerów (część III). Rozpatrzono także zagadnienia tworzenia systemów informatycznych (w części IV), przedstawiono klasy systemów informatycznych wspomagających zarządzanie (w części V), problemy gospodarowania wiedzą (w części VI). Ostatnią część podręcznika (część VII) poświęcono problemom ekonomicznej oceny przedsięwzięć informatycznych, zagadnieniom prawnym i etyki w informatyce – co, chociaż stanowi bardzo istotną problematykę (tu szczególnie zagadnienia etyki), jest często pomijane w literaturze informatycznej. Za szczególnie cenny należy uznać fakt przedstawienia w pracy m.in. kodeksu etycznego ACM, którego podstawy powinna znać każda osoba związana z zastosowaniami informatyki, a co niestety, przynajmniej w Polsce, jest rzadkością.

Do szczególnie umiejętnie przedstawionych oryginalnych opisów, treści, własnych autorskich koncepcji i ujęć zaliczyłabym poniższe, które dla zapewnienia przejrzystości postanowiłam wypunktować. Chciałabym jednocześnie tu zastrzec, że tych szczególnie wartościowych, zasługujących na uwagę elementów pracy jest znacznie więcej. Nie jest więc to zestawienie nawet w małej części wyczerpujące, ponieważ takie zajęłoby zbyt dużo miejsca w mojej krótkiej opinii o książce – z żalem musiałam więc z wielu opisów zrezygnować. Na szczególną uwagę zasługują:

- przeprowadzenie systematycznego wykładu na temat podstaw informatyki ekonomicznej (jej teorii i metod) zaliczyłabym do bardziej wartościowych fragmentów podręcznika; w literaturze polskiej niemal brak tego typu rozważań, stąd wynika wiele nieporozumień dotyczących podstawowej sprawy, czym jest informatyka ekonomiczna i czym powinna się zajmować;
- interesująca, wnikliwa charakterystyka kapitału intelektualnego, jedna z najciekawszych jaką spotkałam w literaturze polskiej;
- aktualna, nowoczesna prezentacja zależności między współczesnymi systemami zarządzania (organizacje wirtualne, organizacje uczące się) a systemami informatycznymi;
- bardzo ciekawa prezentacja bieżącej, praktycznej wiedzy na temat technologii informatycznych;
- bardzo przystępny sposób, w jaki przedstawiono zagadnienia techniczne związane z sieciami komputerowymi;
- syntetyczny, przejrzysty przegląd wiedzy na temat algorytmów i struktur danych;
- uwzględnienie najbardziej aktualnego, nowoczesnego podejścia do analizy i projektowania systemów informatycznych, m.in. Agile Modeling, UML, SOA i MDA;
- opis baz danych w sposób udany ukierunkowany na specyfikę baz danych gospodarczych;
- bardzo udane powiązanie opisu inżynierii oprogramowania z zagadnieniami analizy i projektowania systemów informatycznych, chociaż umieszczone w oddzielnych rozdziałach;
- przedstawienie w sposób umiejętny, użyteczny i zwarty (zwięzły) problematyki zarządzania projektami informatycznymi;
- dobrze usystematyzowana, uporządkowana wiedza na temat systemów ERP;
- szczególnie jasna, logiczna, przejrzysta struktura opisu systemów CRM;
- obrazowe, bardzo użyteczne dla zrozumienia treści opisy przypadków Business Intelligence;
- trafny, szeroko potraktowany przegląd aktualnych zagadnień elektronicznego obiegu informacji;
- umiejętne, syntetyczne ujęcie złożonego, trudnego tematu, jakim jest zarządzanie wiedzą;
- trafne i precyzyjne przedstawienie najważniejszych narzędzi i metod e-biznesu;
- opisy e-learningu w biznesie świadczące o wysokim poziomie kompetencji – bardzo umiejętny i interesujący opis tematu (bardzo ciekawe opracowanie graficzne i połączenie tematyki e-learningu z tematyką odnośnych aplikacji biznesowych);
- zawarcie aktualnej wiedzy dotyczącej oceny inwestycji informatycznych, opartej na najnowszej literaturze i badaniach własnych;

- zawarcie cennej i uporządkowanej wiedzy prawniczej dla informatyków;
- starannie opracowany materiał dotyczący, niedocenianej w piśmiennictwie informatycznym, problematyki etyki.

Za bardzo cenne i przydatne dla czytelnika uważam uzupełnienie pracy o słownik/skorowidz, na pochwałę zasługują bardzo staranne definicje pojęć. Zamieszczono także wykaz skrótów, który zapewne będzie przydatny dla wielu czytelników. Zestawiono także indeks nazwisk pojawiających się w pracy (wraz ze wskazaniem stron ich występowania), co zapewne okaże się także przydatne dla czytelników w odszukiwaniu potrzebnych informacji. Zamieszczono wreszcie bardzo interesująco zredagowane, choć krótkie, informacje o autorach poszczególnych rozdziałów pracy, urozmaicone ich zdjęciami.

Warto zauważyć, że pracę kończy opracowany w języku angielskim, staranny, uzupełniony bardzo „czytelnie” sporządzonymi ilustracjami, krótki opis jej zawartości. Moim zdaniem stanowi to pewną zachętę do przetłumaczenia tej wartościowej pozycji na język angielski, by stała się dostępna dla możliwie szerokiego kręgu czytelników, zwłaszcza że swoim poziomem merytorycznym, jak i ujęciem formalnym nie ustępuje istniejącym nielicznym obcojęzycznym pozycjom poświęconym w całości informatyce ekonomicznej, a pod pewnymi względami przewyższa je.

Autorzy zadbali o umieszczenie pytań, problemów i zadań do samodzielnego rozważenia oraz przedstawienie pozycji literatury dla poszczególnych zagadnień, oddzielnie dla każdego rozdziału, co należy uznać za bardzo wygodne dla czytelnika.

Praca, pomimo złożoności prezentowanej problematyki, napisana jest w sposób jasny, przejrzysty. Dotyczy to także najbardziej złożonych problemów, do których zaliczyłabym zagadnienia związane z projektowaniem oprogramowania, technologiami teleinformatycznymi, budową algorytmów przetwarzania danych, porównań podejścia strukturalnego z obiektowym. Poszczególne rozdziały opracowane są z dużą starannością i dbałością o poprawność merytoryczną. W opisach technik i metod udało się autorom uniknąć nadmiernej szczegółowości, bez popadania w ogólnikowość.

Książka powstała przy udziale znacznej (zaryzykowałabym nawet stwierdzenie, że – jak na opracowanie podręcznika – bardzo dużej) liczby autorów, piszących odrębne rozdziały. Dlatego wymagała ona ujednolicenia „merytorycznego”, stylistycznego, edytorskiego, które w obecnej postaci, zapewne nie bez wysiłku, udało się w pełni osiągnąć. Udało się także osiągnąć jednolitość układu poszczególnych rozdziałów (pisanych przecież przez różnych autorów), co zapewniło pełną zwartość i elegancję podręcznika. Zapewnienie jednolitości redakcyjnej pracy z pewnością ułatwia odbiór jej treści przez czytelnika, o czym miałam możliwość przekonać się, czytając książkę.

Opisywana tu praca pod redakcją naukową prof. dr. hab. Stanisława Wryczy jest bardzo cenną pozycją zarówno dla studentów, naukowców, jak

i dla praktyków, którzy sięgają do dorobku informatyki ekonomicznej. Powinna odnieść sukces rynkowy, tym bardziej, że brak drugiego tego typu rozbudowanego i nowoczesnego podręcznika w języku polskim.

Wrycza, S. 2010. *Informatyka ekonomiczna. Podręcznik akademicki*, Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne.